

Po vstupu Česka do Evropské unie enormně vzrostly naše výstupy

tvrdí **Pavel Skotnica**, který vede střídavě z Ostravy a z Prahy dvě dislokovaná pracoviště odboru metodiky realizace statistického zpracování. Kvůli své práci se s rodinou přestěhoval z metropole na sever Moravy.

Co se podle vás změnilo ve statistice po vstupu České republiky do Evropské unie?

Došlo k enormnímu nárůstu rozsahu požadovaných výstupů. Na druhou stranu poklesl počet zaměstnanců Českého statistického úřadu o více než třetinu. Navíc došlo se zpracováním v roce 2009 k výrazné metodické změně výstupů, které byly rozšířené o doodhady za nesledované části populace menších subjektů. Snížení početního stavu zaměstnanců bylo umožněno vedle využití administrativních zdrojů dat také výrazně zvýšenou efektivitou ve zpracovatelské fázi procesu.

Zaznamenal jste, že by se nějak změnil význam administrativních zdrojů?

Za posledních deset let došlo nejen k získání přístupů k údajům podpořeným legislativním rámcem, ale i k jejich využití při statistickém zpracování makroagregátů. Využití administrativních zdrojů dat umožnilo snížení zátěže respondentů, zkvalitnění výstupů a srovnatelnosti dat. Bez administrativních dat bychom nebyli schopni naplnit nařízení Evropské unie.

Na druhou stranu si musíme uvědomit velké riziko spočívající v naší závislosti na těchto zdrojích, které jsou úzce spjaty s legislativou.

Jistě, se změnou legislativy může dojít ke ztrátě zdroje nebo jeho výrazné změně. Většina dat je využívána podpůrně, takže ze statistického hlediska je možné po určité době překonat výpadek zdroje a hledat případně alternativní způsob zpracování.

Kde vidíte možnosti zpřesnění statistického zpracování a kde naopak rizika?

V současné době je to zefektivnění analytické práce a její zrychlení. To bude možné jen v případě investování do vývoje nástrojů a aplikací, které gestorům úloh ulehčí přístup nejen k finálním, ale i k mezioperativním výstupům a k informacím ovlivňujícím proces zpracování. Největší rizika vyplývají z nutnosti změny myšlení, a to i na manažerské úrovni, a nutnosti realokací činností a zaškolení zaměstnanců do nových technologických postupů. Také je nutné být ve střehu s ohledem na využívání administrativních zdrojů dat.

Proč je váš odbor pro úřad vůbec tolik důležitý?

Jeho název – odbor metodiky realizace statistického zpracování – vystihuje jeho hlavní účel. Navrhujeme metodické postupy, nástroje pro statistické zpracování, například metodiku kontrol při pořizování, správu výběrových

Pavel Skotnica se v Ostravě rychle zabydlel.

a základních souborů, využití administrativních dat, způsob ukládání dat nebo řízení revizí dat. V některých fázích se účastníme nejen návrhu metodik, ale i jejich realizace. Řešíme například proces výběru a jeho koordinaci, skladebnost výkazů, procesy centrálního zpracování společně s odhady – dopočty, sezonní očištění, ocenění kvality zpracování dat, zavedení technologie naplnění a využití datového skladu a podobně. Podstatou naší práce je poskytovat gestorům úloh, zejména v oblasti podnikových statistik, metodickou podporu pro plnění požadovaných výstupů. Mnohdy podpora přeroste k vytvoření nástrojů, které jsou začleněny do statistického procesu, ať už pro samotné zpracování, nebo i pro analýzy výstupu.

V Ostravě pracuje také oddělení podpůrných a administrativních zdrojů. Co mají zase na starosti tyto lidé?

Ve vizích statistických úřadů a mezinárodních organizací je kladen důraz na využití administrativních zdrojů, a to přes problémy, které jsou s nimi svázány. Je třeba si uvědomit jejich sílu a hledat cesty jejich využití, ne je zatracovat. Je zřejmé, že jejich původ a prvotní účel nenaplnuje statistické očekávání. Napomáhá však svými údaji nejen k výpočtu kvantitativních hodnot, ale i k nastavení registrů, k vymezení aktivní populace a specifikaci atributů o ekonomické charakteristice činnosti, určení velikosti jednotky, k alokaci geografické působnosti apod. Původně byla individuální administrativní data převážně využívána pro aktualizaci registrů.